

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ФАХОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Освітньо-професійна програма Германські мови і переклад
(англійська та німецька мови)
Спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Освітній ступінь магістр

Розробник:
Сизоненко Наталія,
к. філол. н., доцент, завідувач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Тагільцева Яніна,
к. філол. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Теорія міжкультурної комунікації
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	<i>Викладач:</i> Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 456 (навчальний корпус № 4) e-mail: nataliia.syzonenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	035 Філологія, спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <i>ОПП Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)</i>
Попередні умови для вивчення дисципліни	Соціолінгвістика, Практикум з мовної комунікації, перекладу та редагування різногалузевих текстів першою іноземною мовою (англійська), Практикум з мовної комунікації, перекладу та редагування різногалузевих текстів другою іноземною мовою (німецька),

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіти комплексом знань про сутність та зміст міжкультурної комунікації; сформувати «мультикультурну» особистість в полікультурному середовищі; навчити коректному спілкуванню під час міжкультурних контактів.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування професійної лінгвістичної і міжкультурної компетенції, володіння понятійним апаратом у теорії міжкультурної комунікації, уміння аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації, а також здатність практичного застосування набутих знань у практичній діяльності та наукових дослідженнях.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань /видів економічної діяльності).

Фахові:

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

Програмні результати навчання, ПРН:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма ФІЛОЛ_мд_2021				заочна форма ФІЛОЛ_мз_2022			
	усього	серед них			усього	серед них		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	14	2	2	10	10		2	8
Тема 2. Основні категорії міжкультурної комунікації	22	4	4	14	14	2	-	12
Тема 3. Міжкультурна комунікація та суміжні дисципліни	16	2	2	12	16	2	2	12
Тема 4. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації	20	2	4	14	12	2	-	10
Тема 5. Вербальне і невербальне вираження в різних культурних спільнотах	28	4	8	16	14	2	2	10
Тема 6. Комунікативні невдачі та шляхи їх подолання у процесі міжкультурної комунікації	20	2	4	14	14	2	2	10
Індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	120	16	24	80	120	10	8	102

Оцінювання результатів навчання

ФІЛОЛ_мд_22

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання імітаційних/рольових/дикусійних завдань	Виконання презентації	Виконання тестових завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
ПРН 2	6	18	10	10	6	50
ПРН 6	6	18	11	9	6	50
Разом	12	36	21	19	12	100

ФІЛОЛ_мз_22

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання імітаційних/рольових/дискусійних завдань	Виконання тестових завдань	Виконання завдань роботи самостійної (конспект)	Виконання індивідуального завдання	
ПРН 2	5	8	6	11	20	50
ПРН 6	5	8	7	10	20	50
Разом	10	16	13	21	40	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
ФІЛОЛ_мд_2022**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Опитування на	Виконання імітаційних/рольових/дискусійних завдань	Виконання презентації	Виконання тестових завдань	Виконання завдань роботи самостійної (конспект)	Разом
Тема 1. Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	2	3	-	19	2	7
Тема 2. Основні категорії міжкультурної комунікації	2	6	-		2	10
Тема 3. Міжкультурна комунікація та суміжні дисципліни	2	3	7		2	14
Тема 4. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації	2	6	7		2	17
Тема 5. Вербальне і невербальне вираження в різних культурних спільнотах	2	12	7		2	23
Тема 6. Комунікативні невдачі та шляхи їх подолання у процесі міжкультурної комунікації	2	6	-		2	29
Разом	12	36	21	19	12	100

ФІЛОЛ_мз_2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання імітаційних/рольових/дискусійних завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	-	-	-			-
Тема 2. Основні категорії міжкультурної комунікації	-	-	-			-
Тема 3. Міжкультурна комунікація та суміжні дисципліни	5	8	21			34
Тема 4. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації	-	-	-			-
Тема 5. Вербальне і невербальне вираження в різних культурних спільнотах	5	8	-	40	13	66
Тема 6. Комунікативні невдачі та шляхи їх подолання у процесі міжкультурної комунікації	-	-	-			-
Разом	10	16	21	40	13	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
2. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. М.М. Попович. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2012. 160 с.

Допоміжні

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
2. Мілютіна К. Л., Максимов М. В. Психологія міжкультурної комунікації : навч. посіб. Київ : КНУ, 2014. 265 с.
3. Сизоненко Н. М. Сократівський діалог у повісті Василя Шевчука «Навчитель істини»: комунікативно-прагматична організація мовленнєвого жанру. *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету* : зб. наук. праць. Вип. 16 / [редкол. : Ж. В. Колоїз (відп. ред.), П. І. Білоусенко, А. З. Брацкі та ін.]. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2017. С. 431–443.
4. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. *Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія. ПереяславХмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340–358.*
5. Nataliia Syzonenko, Yanina Tahiltseva Psycholinguistic analysis of the structure of the stimulus 'competitiveness'. *London Journal of Research in Humanities and Social Sciences. Volume 22. Issue 7, 2022. P. 13 – 28.*

Інформаційні ресурси

1. Холоденко О. В. Особливості міжкультурної комунікації. URL: http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/kholodenko_osoblyvosti.pdf (дата звернення: 13.01.2022).
2. Галицька М. М. Міжкультурна компетенція та її значення для професійної діяльності майбутнього фахівця. *Освітологічний дискурс*. 2014. № 2. С. 23–32. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=osdys_2014_2_5 (дата звернення: 13.01.2022).